

Colibele constituie tipul de locuință predominant folosită de comunitatea Bolintineanu de la Lunca. Ele se prezintă sub forma unor aglomerări masive de material arheologic care se păstrează de obicei pe o podea bătătorită (pl. XVI). Inventarul acestor locuințe constă într-o mare cantitate de fragmente ceramice, material osteologic, scoici, unelte din silex, topoare și rîșnițe din piatră, fusaiole, împungătoare din os, piese de cult (două altărașe și un vas cu destinație rituală).

Dispunerea locuințelor în cadrul așezării ne arată clar că ele au fost construite în jurul a două nuclee (pl. XV). Primul cuprinde nu mal puțin de 10 locuințe concentrate chiar pe marginea lacului pe o rază ce nu depășește 50 m lungime, 20 m lățime, iar cel de-al doilea nucleu, situat la 40 m vest de primul, cuprinde 8 locuințe.

Axul locuințelor a fost dispus pe două mari direcții, cu foarte mici diferențe. Astfel pe direcția SSE—NNV au fost dispuse 10 locuințe, iar pe direcția SSV—NNE 8 locuințe, celelalte 6 având axul orientat în sensuri diferite.

Ceramica descoperită în așezarea Bolintineanu de la Lunca se împarte în trei mari categorii:

A. Ceramica arsă oxidant la brun-gălbui sau brun-cafeniu cu pastă poroasă ce are în compoziție foarte multă pleavă, iar ca degresant folosește alături de nisip cu mică uneori chiar pletricele.

Fragmentele ceramice descoperite provin de la vase de formă bitronconică de dimensiuni apreciabile netezite neglijent la interior. Decorul acestor vase constă într-un strat de barbotină întinsă neuniform pe pereții vaselor cu ajutorul unui mănușchi de paie ale căror urme se pot observa cu ușurință la exterior (pl. IX/1—4). Recipientele din această categorie formează aproximativ 40 la sută din totalul ceramicii descoperite la Lunca. Pereții vaselor sunt ușor arcuiți îngroșindu-se considerabil spre fund. La formele bitronconice care predomină, jumătatea superioară a vaselor este mai mică decât cea inferioară. De remarcat că în compoziția pastei acestei categorii ceramice intră și pietricele care sunt integrate chiar și în barbotina ce decorează vasele. Calitatea pastel, grosimea pereților și urmele de ardere secundară la exterior, ne fac să credem că acestea erau recipiente de uz casnic folosite la prepararea hranei.

B. A doua categorie ceramică constituie mai mult de 50 la sută din totalul vaselor descoperite în așezarea Bolintineanu de la Lunca. Pasta este formată dintr-un lut mal bun în amestec cu pleavă. Spre deosebire însă de vasele din prima categorie, porozitatea pastei este mai redusă, compensată printr-un slip adăugat pe pereții exterlor ai vaselor. Predomină formele bitronconice dar se întâlnesc și vase piriforme cu gâtul aproape cilindric. Dintre formele ceramice mai puțin folosite remarcăm fragmentele cu pereții aproape drepti sau puțin arcuiți cu buza ușor răsfrîntă spre exterior. În decorarea acestei categorii ceramice s-au folosit trei tehnici: barbotina, incizia și canelura. Barbotina constă într-un strat fin de lut aplicat pe pereții vasului sub forma unor diferite motive ornamentale, cel mai frecvent ornamentul constituie dungile oblice sau verticale care uneori au forma unor adevărate spirale dispuse în regiunea de mijloc a vaselor (pl. X/1—3; XI/1—3). O specie aparte în cadrul acestei categorii ceramice o constituie vasele de dimensiuni mijlocii decorate cu motive geometrice incizate încrustate cu pastă albă sub forma unor meandre bordate de o parte și de cealaltă de triunghiuri isoscele, decor caracteristic ceramicii Bolintineanu (pl. I/1, 3—5; II/1—3; III/1—2).

C. Ceramica fină se recunoaște ușor după slipul fin negru sau brun-castaniu. Ca și la celelalte categorii ceramice formele bitronconice (castroanele în special dar și cupele) sunt predominante. Decorul preferat pentru această categorie este canelura obținută prin lustruire. Ea apare imediat sub buză sub forma unor șiruri paralele orizontale întrerupte de mici preminențe plasate pe linia de curbură a vaselor (p. VI/2; VII/3).

Din regiunea umărului pleacă grupuri de caneluri care, fie se spun în unghi (pl. V/1—5; pl. VII/1, 4), fie formează motive spiraliforme (pl. XI/4—5). O caracteristică a acestei specii ceramice este formarea decorării buzei vaselor și nu este pușcă ori a liniei de mijloc cu mici incizii verticale sau oblice. Ceramica fină, scăzută bine ilustrată la interior și exterior, nu depășește mai mult de 5 la sută din totalul ceramicii Bolintineanu de la Lunca. De remarcat că modalitățile de decorare cu barectină pentru vasile de dimensiuni mici și cu caneluri pentru ceramica fină își găsesc multe corespondențe cu categoriile ceramice respective ale culturii Hamaugia, ceea ce trădează un fond comun, de origine probabil sudică².

Deși în zăpezarea Bolintineanu de la Lunca influența culturii Vinca, este mai mică decât în așezarea de la Piscu Crăsan³, totuși, ea transpare în decorarea fragmentelor ceramice cu benzi umplute cu puncte foarte adânc trăsate specifice aspectului Turdaș (pl. XIV/2).

Nu putem încheia scurta trecere în revistă a ceramicii fără a face observația că ea provine aproape în totalitate din locuințe.

Piese de cult. În prezent în așezarea neolică din punctul „La Grădini” nu a fost descoperită plastică antropomorfă. Reținem însă apariția în locuințe a două piese de cult, constând dintr-un altăraș, în stare fragmentară, decorat la exterior și interior cu incizii largi, mărginite de triunghiuri crestate și o măsuță circulară cu patru picicăre scurte de formă cilindrică (pl. XIII/1—2).

Unele din silex apar cu preponderență în interiorul locuințelor. Predomină răzuitoarele de mici dimensiuni prelucrate din aşchii. Silexul preferat este cel brun-gălbui, alături de care mai întâlnim silexul roșcat și gri. În interiorul uneia din locuințe au fost descoperite peste 30 de unele, alături de bucăți mari de silex, aşchii, nucle și percutoare, ceea ce atestă prelucrarea pe loc a materiei prime în așezarea Bolintineanu de la „Lunca — La Grădini” (pl. XIII/1—3).

În prezent nu au fost depistate morminte aparținând populației Bolintineanu în așezarea de la Lunca⁴.

Cele 24 de locuințe decopertate până în prezent în stațiunea neolică din punctul „Lunca — La Grădini” atestă că ne aflăm în fața celei mai mari așezări Bolintineanu de pe teritoriul țării noastre.

Analiza ceramicii și evoluția tipologică a tehnicilor de decorare ne permite deocamdată încadrarea așezării Bolintineanu de la Lunca într-un orizont cultural mai evoluat⁵ decât cel din care face parte așezarea de la Gălățul „Movila Berzei”⁶, dar situat cronologic înaintea orizontului Aldeni — „Gurguiul Balaurului”⁷, Cățelu⁸ Piscu Crăsan⁹ — Coroteni¹⁰ — Grădiștea Coslogenii¹¹.

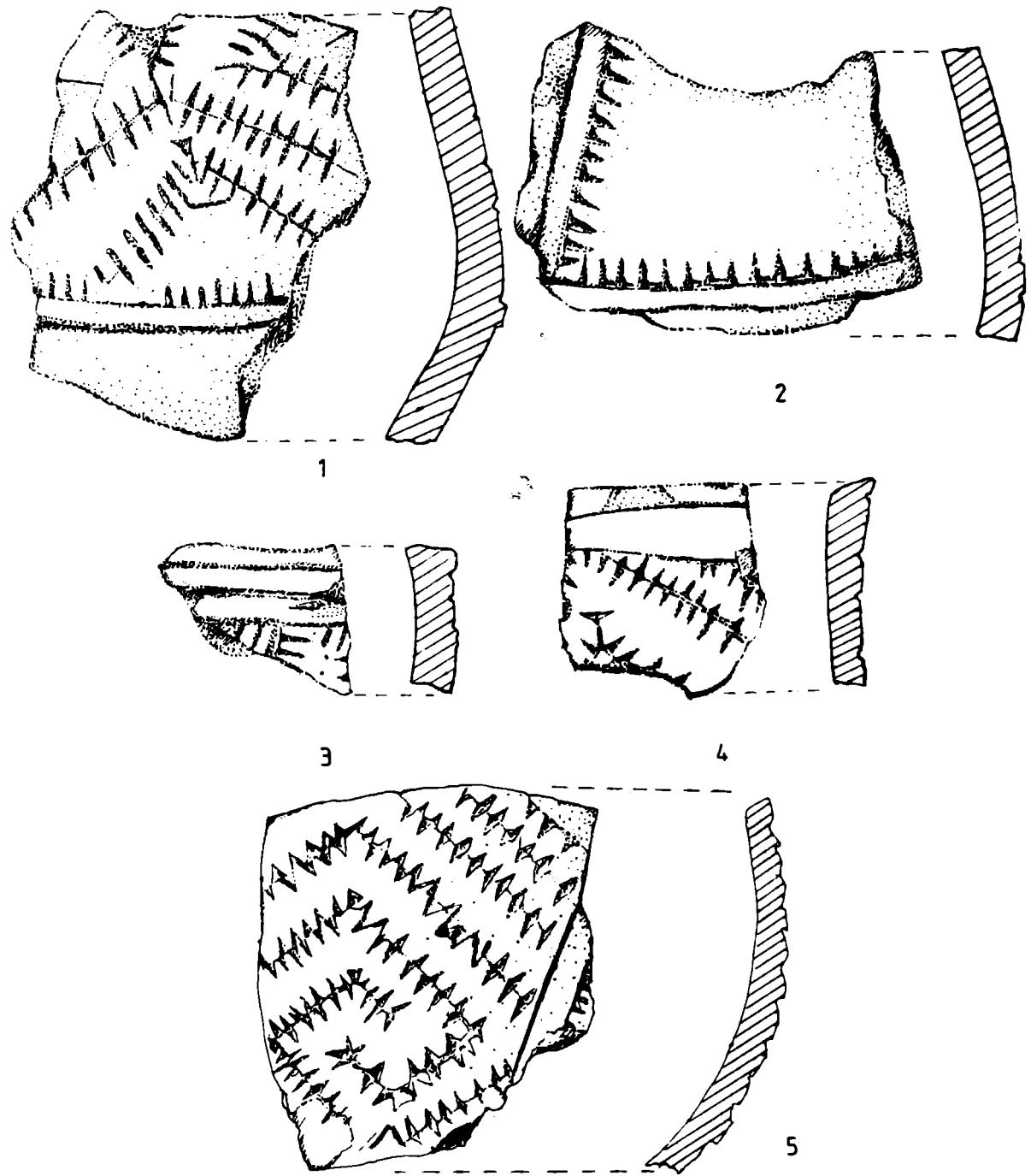
(Planșa Ia pag. V)

NOTE

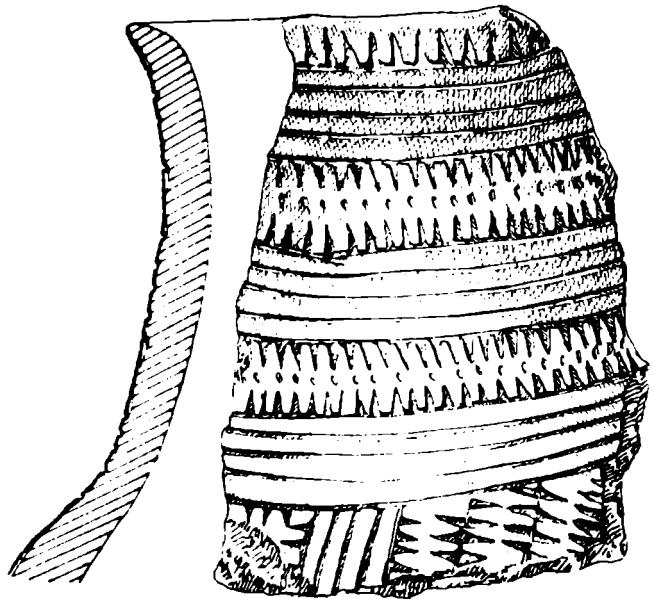
1. Au fost efectuate săpături de salvare între anii 1981—1984
2. D. Berciu, *Cultura Hamaugia*, București, 1966, p. 32
3. În cadrul așezării Bolintineanu de la Piscu Crăsan, influența culturii Vinca se poate simți sensibil în ceramică, cît și în plastică antropomorfă; v. M. Neagu, SCIVA, 4, 33, 1982, p. 430—431
4. La 100 m nord de așezarea Bolintineanu se

află o insulă numită de localnici „Leu”, în malurile căreia au apărut în anii secesoși oseminte umane.

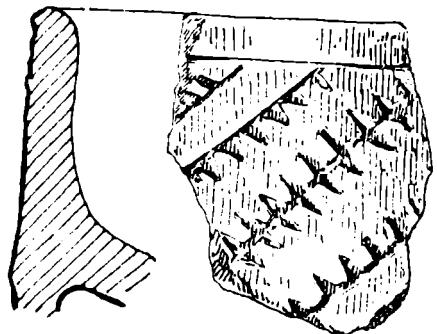
5. M. Neagu, „Cultură și Civilizație la Dunărea de Jos”, I, Călărași, 1985, p. 11 și nota 29.
6. Inedit, materialul se află la Muzeul Județean Călărași, Săpături de salvare, M. Neagu, 1984
7. E. Comșa, *Istoria comunităților culturii Bolan*, București, 1974, p. 92—97.
8. Ibidem, p. 92.

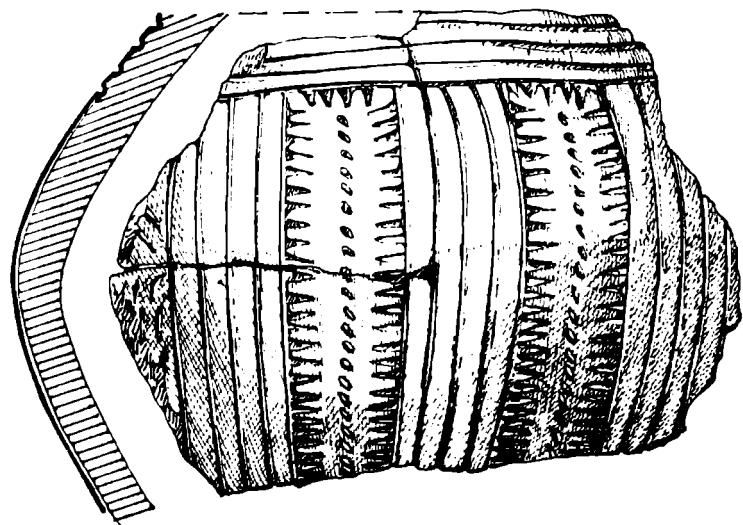
PL. I FRAGMENTE CERAMICE DECORATE CU MOTIVE INCIZATE
DRAWING I CERAMICS FRAGMENTS DECORATED WITH CUT MEANDERS

1

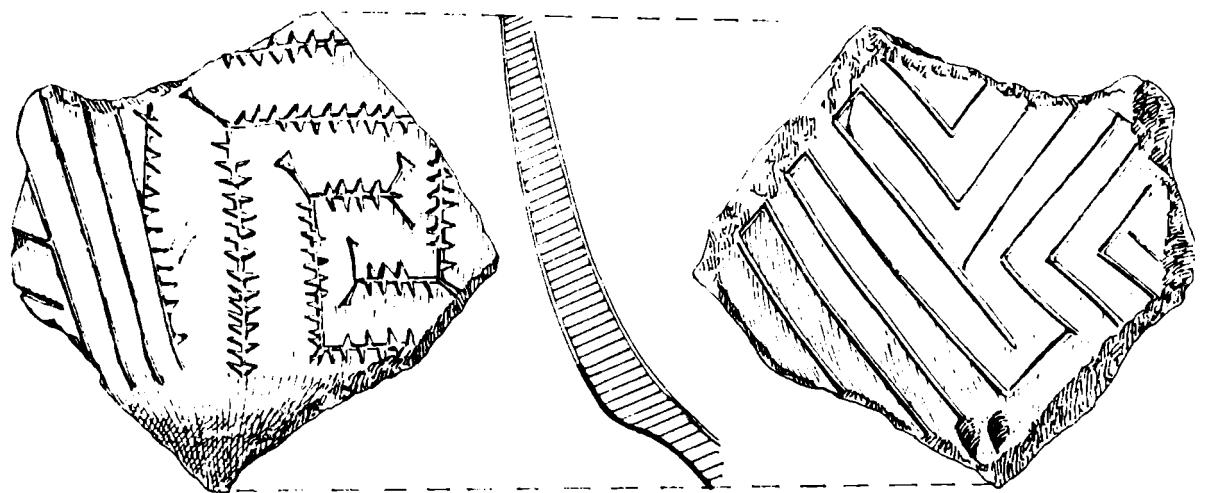

2

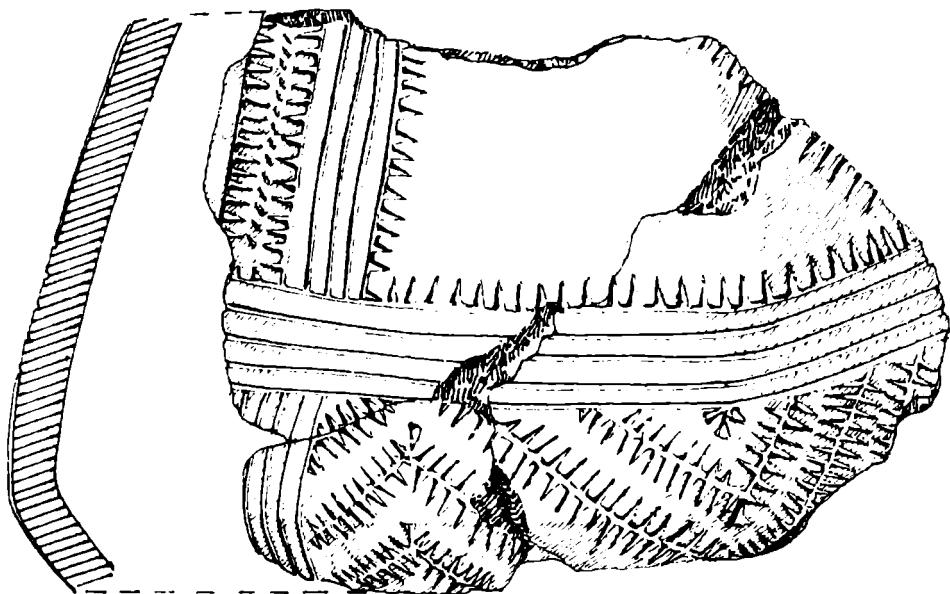
3

PL. II FRAGMENTE CERAMICE DECORATE CU TRIUNGHIURI INCIZATE
DR. II CERAMICS FRAGMENTS DECORATED WITH CUT TRIANGLES

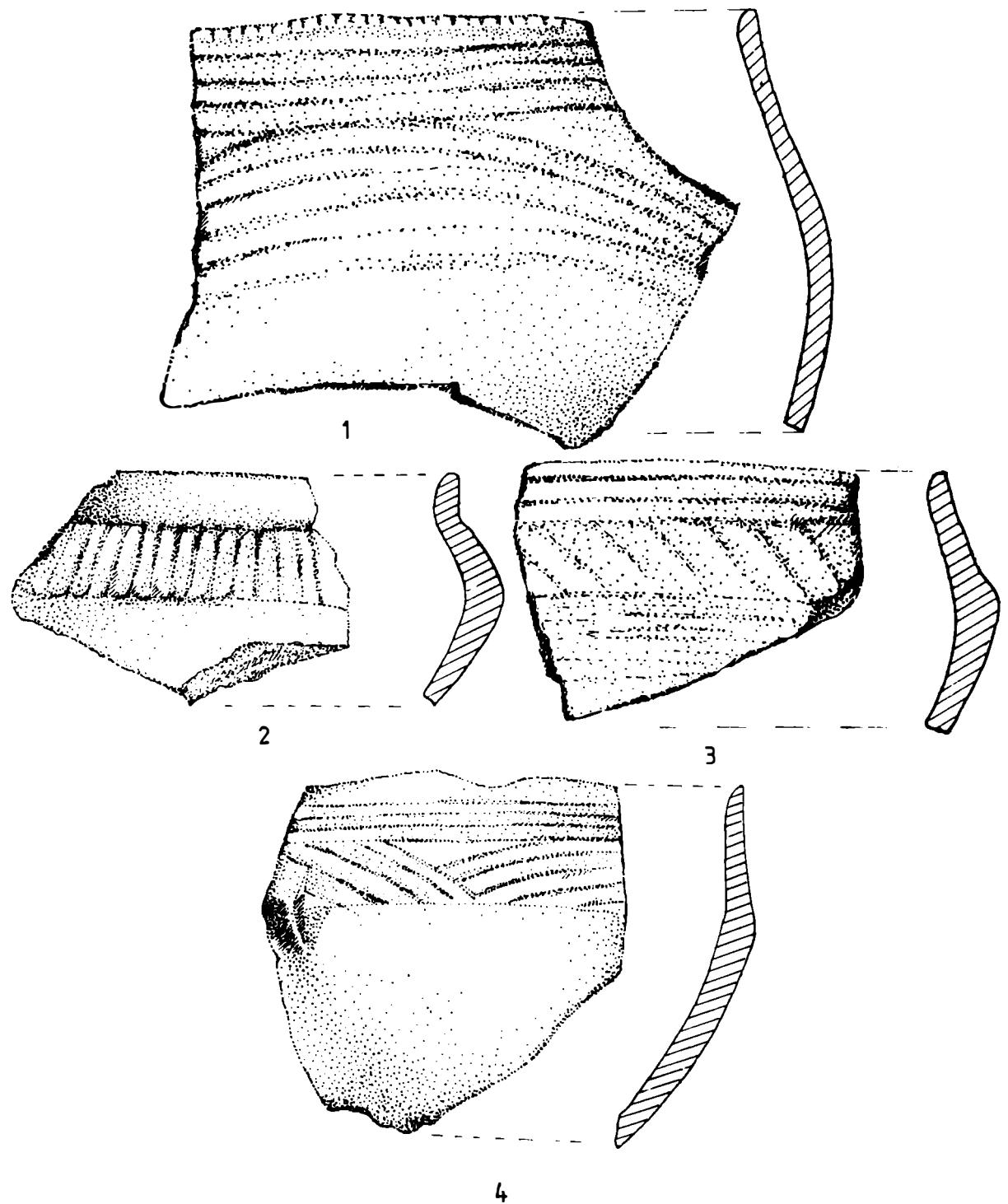
1a

b

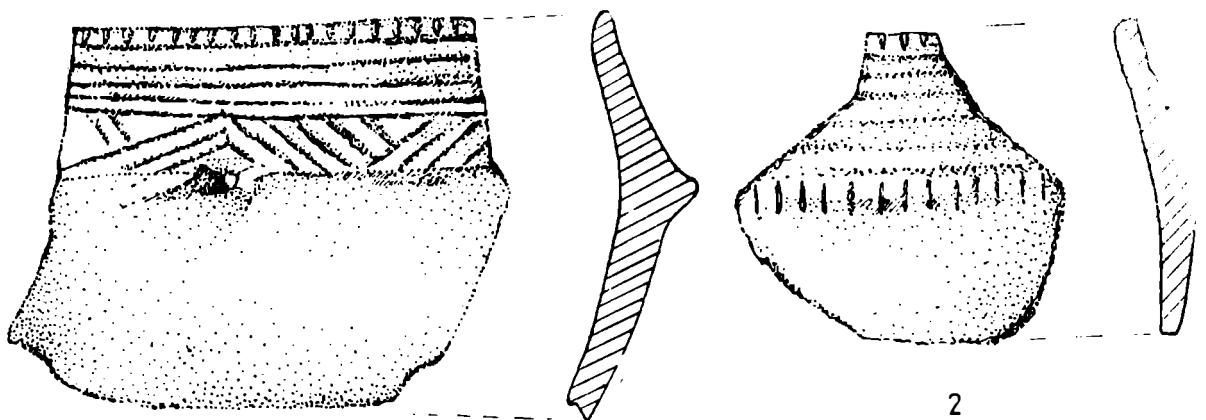

2

PL. III FIG. 1 a—b; 2. FRAGMENTE CERAMICE DECORATE CU MEANDRU INCIZAT
DR. III FIG. 1 A—B; 2. CERAMICS FRAGMENTS DECORATED WITH CUT MEANDERS

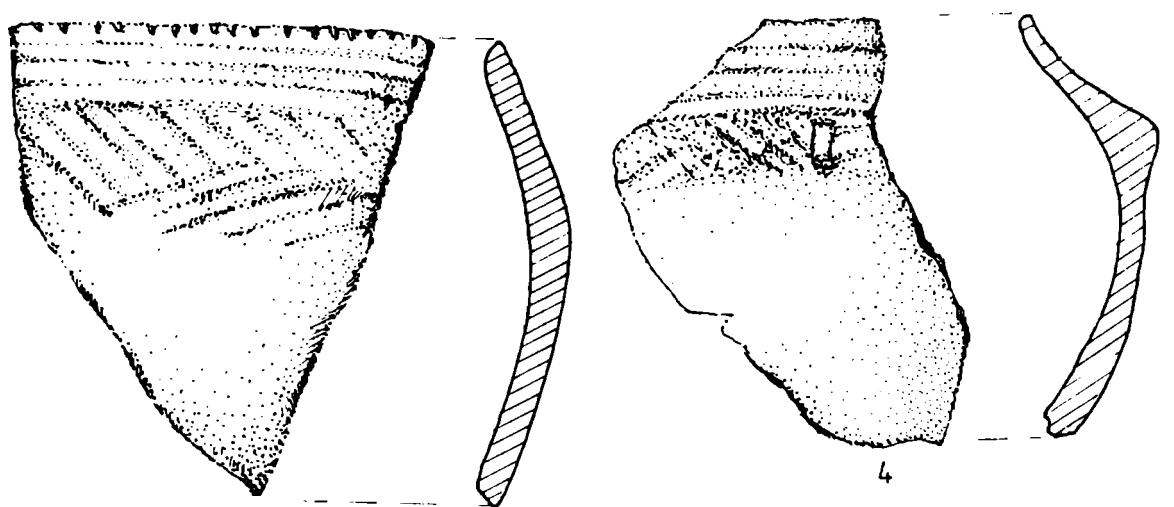

PL. IV FIG. 1–4 CASTROANE DECORATE CU CANELURI
DR. IV FIG. 1–4 TUREENS DECORATED WITH FLUTINGS

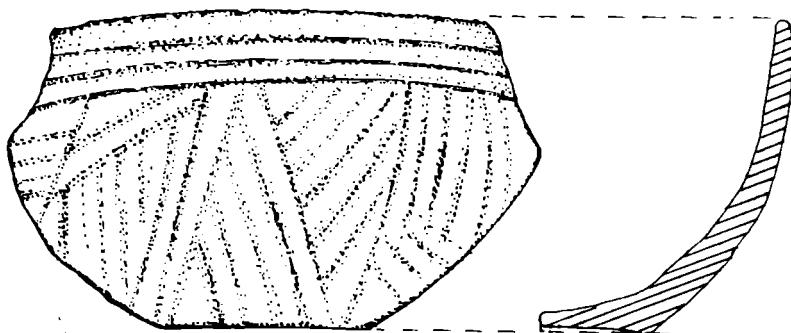
2

1

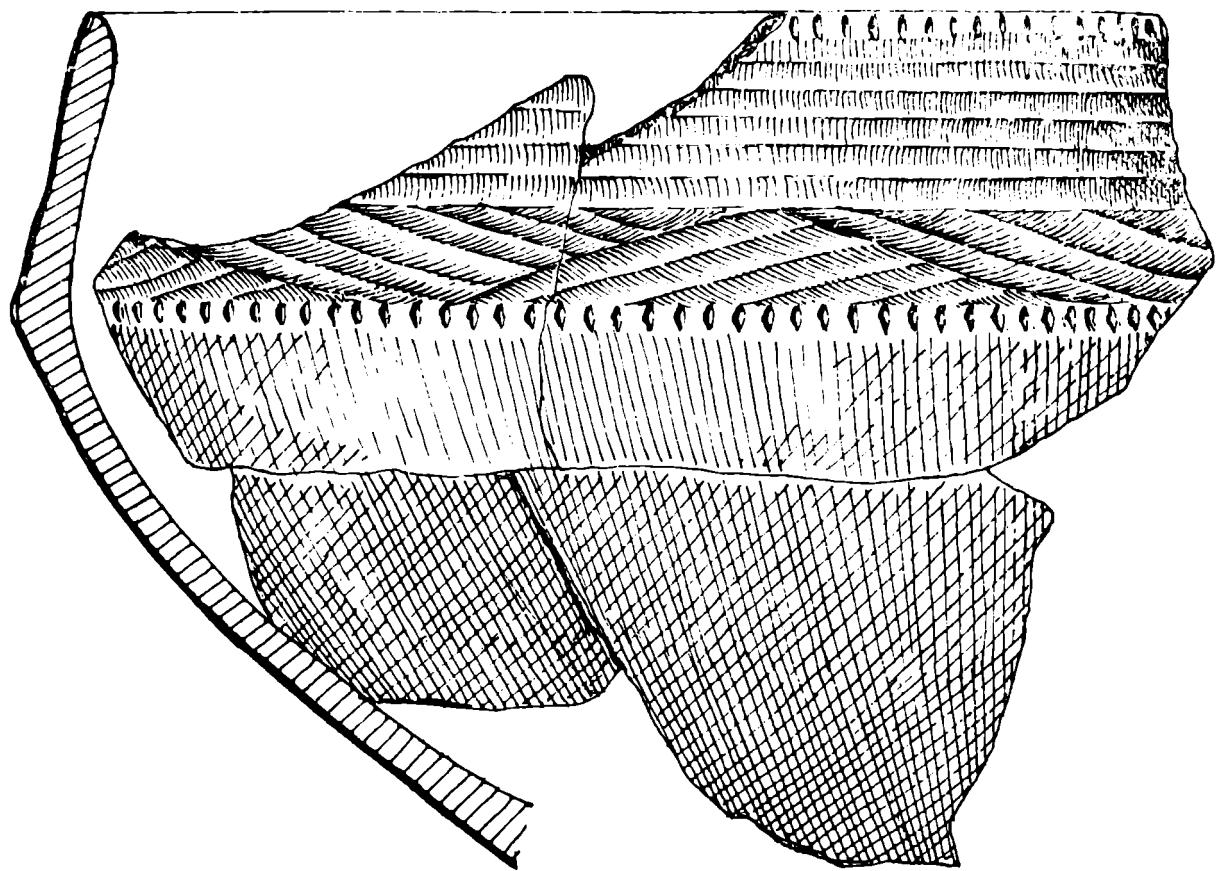
4

3

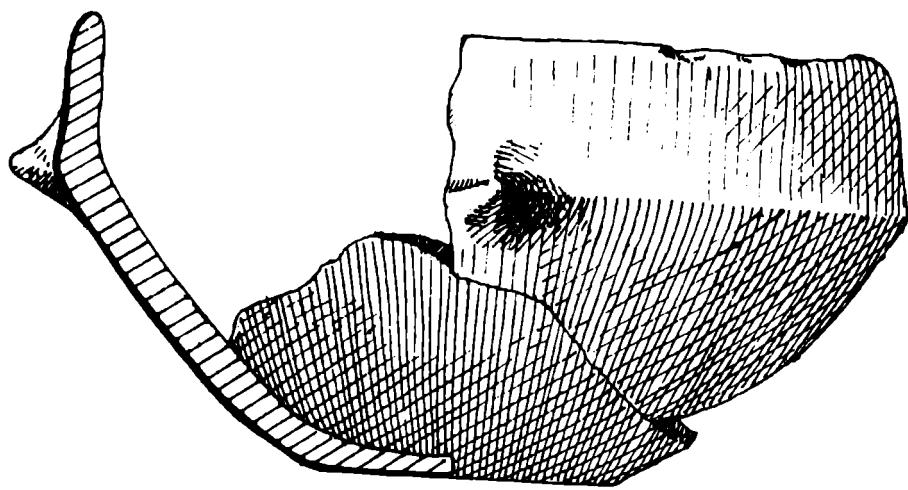

5

PL. V FIG. 1–5 CERAMICĂ FINĂ CU DECOR LUSTRUIT SUB FORMĂ DE CANELURI
DR. V FIG. 1–5 FINE CERAMICS WITH GLAZED ORNAMENTAL IN FORM OF FLUTINGS

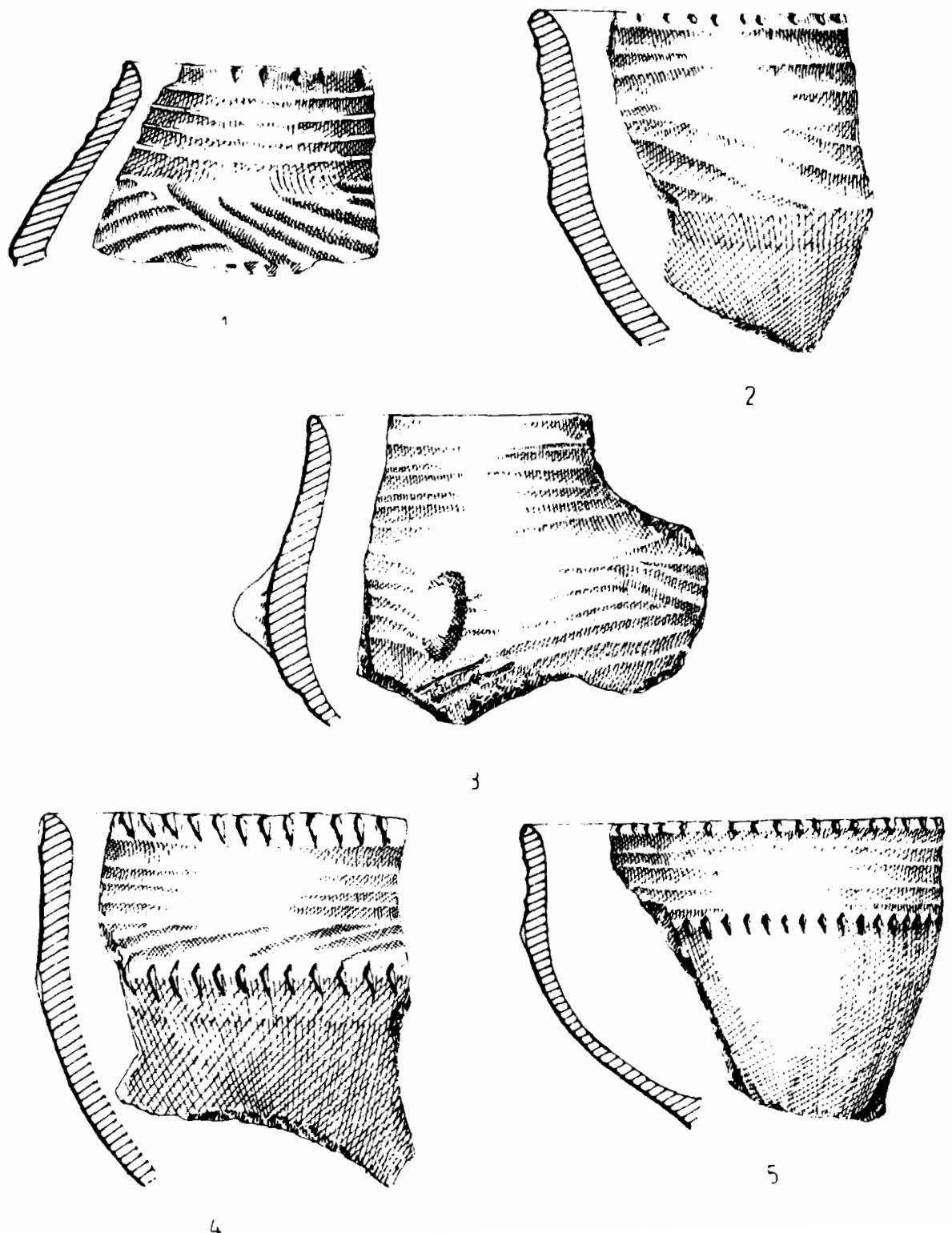

1

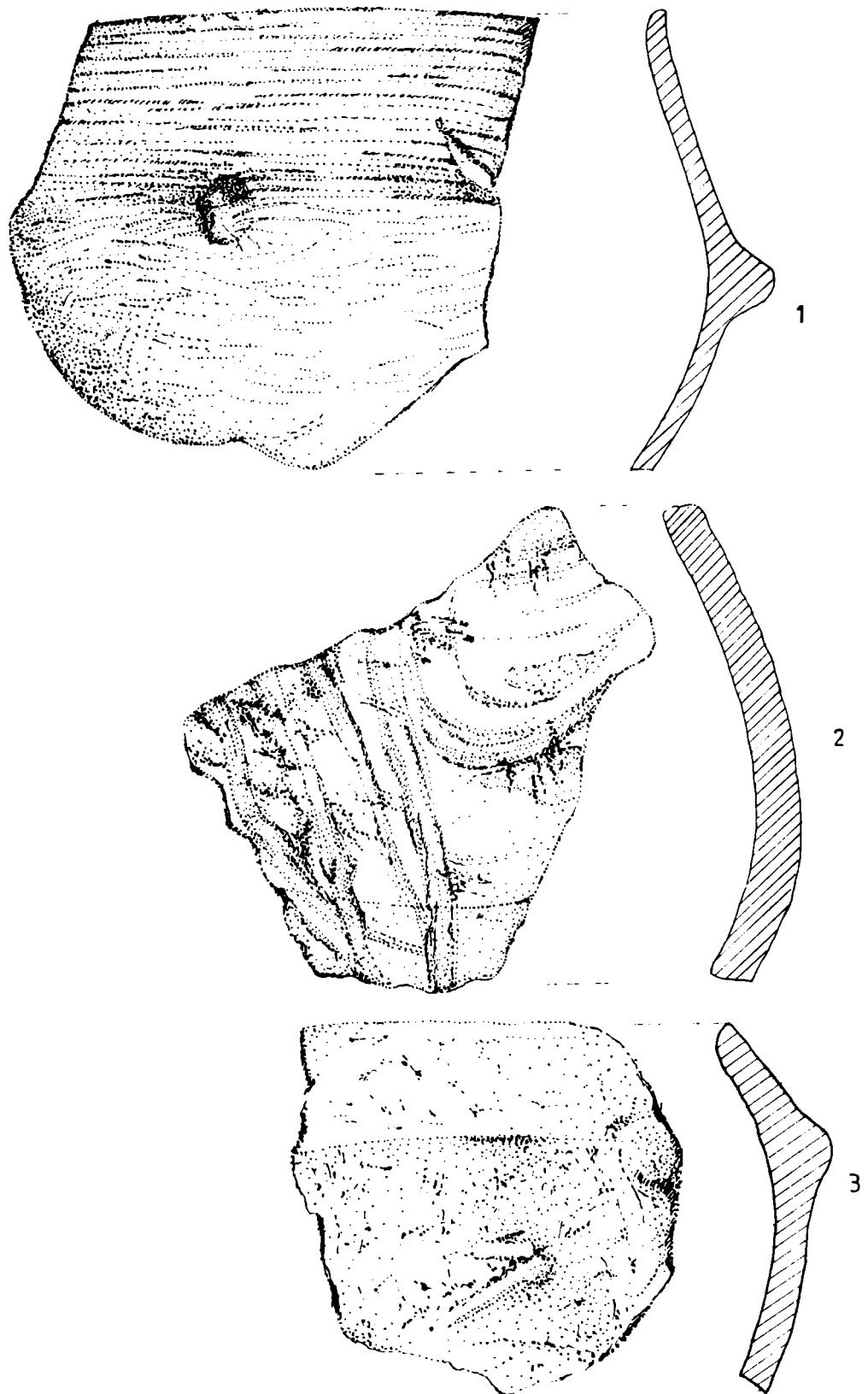

2

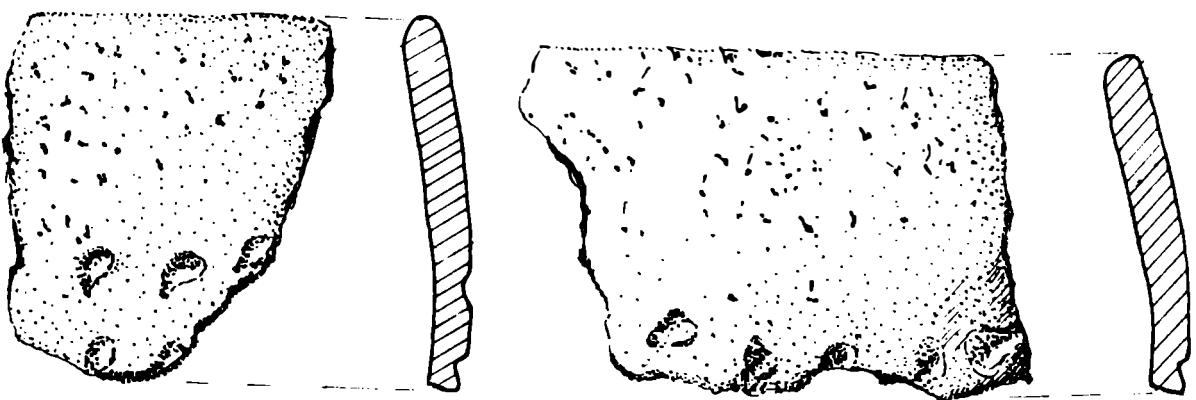
PL. VI FIG. 1–2 CASTROANE DECORATE CU PROEMINENȚE ȘI CANELURI
DR. VI FIG. 1–2 TUREENS DECORATED WITH PROMINENCES IN THE FLUTINGS

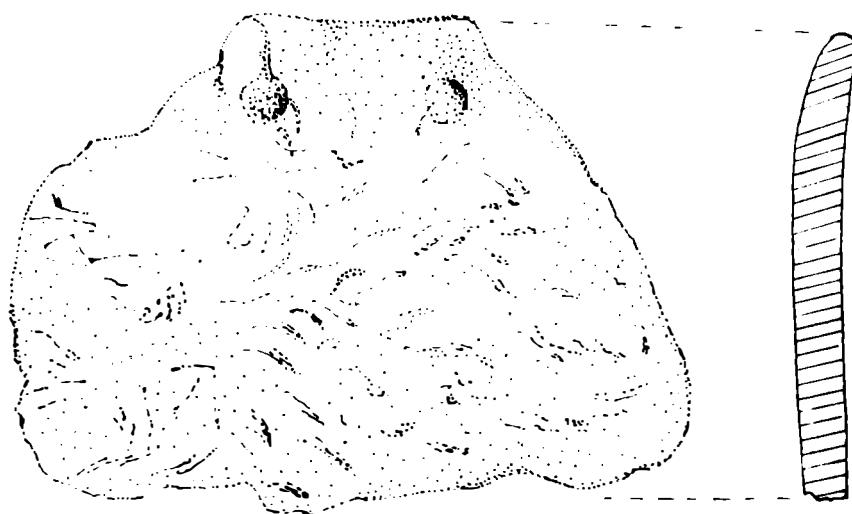
PL. VII FIG. 1–4 CERAMICĂ FINĂ DECORATĂ CU CANELURI
DR. VII FIG. 1–4 FINE CERAMICS DECORATED WITH FLUTINGS

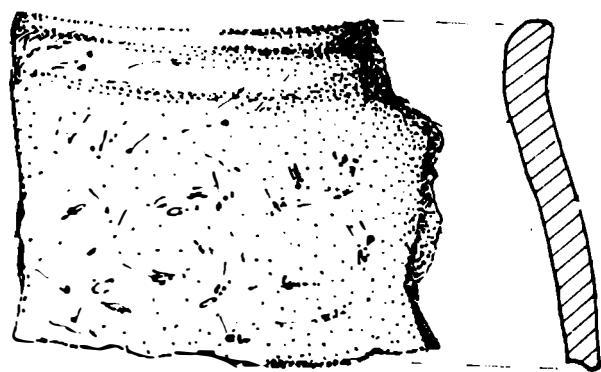
PL. VIII FIG. 1—3 FRAGMENTE CERAMICE DECORATE CU BARBOTINĂ NEORGANIZATĂ
DR. VIII FIG 1—3 CERAMICS FRAGMENTS DECORATED WITH NEORGANIZED CHAIN GRAB

2

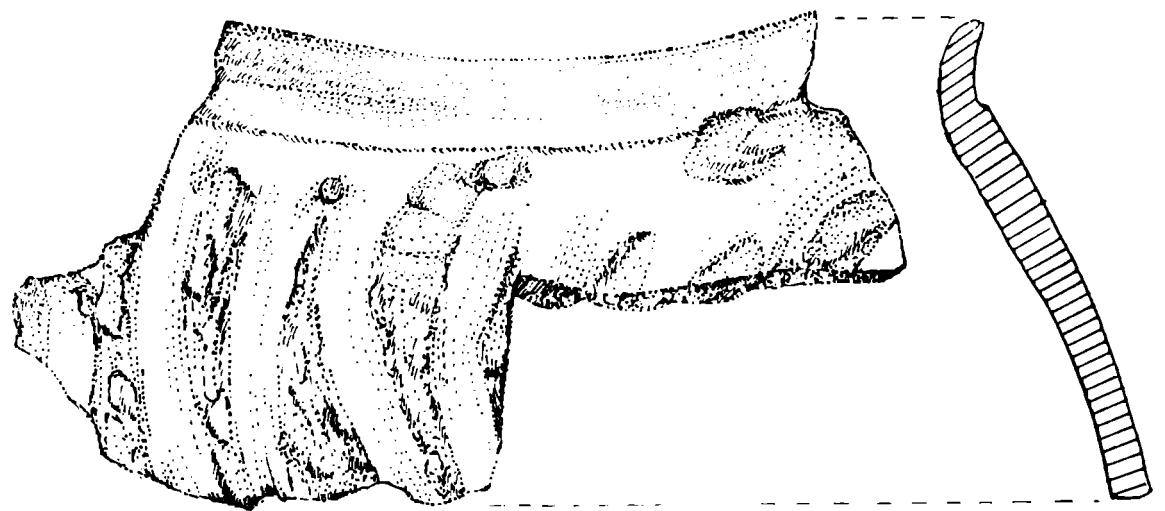

3

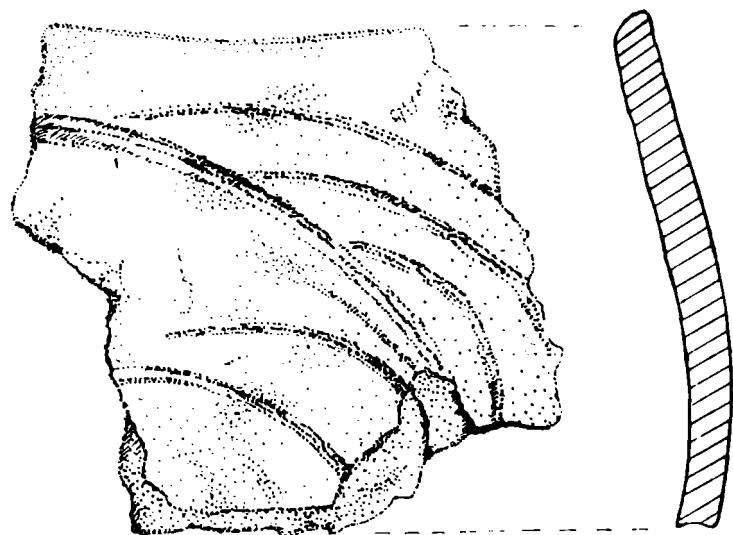

4

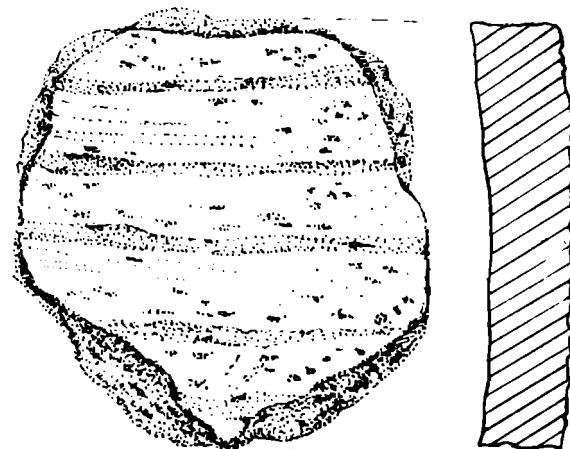
PL. IX FIG. 1–4 CERAMICĂ DECORATĂ CU BARBOTINĂ NEORGANIZATĂ
DR. IX FIG. 1–3 CERAMICS DECORATED WITH NEORGANIZED CHAIN GRAB

1

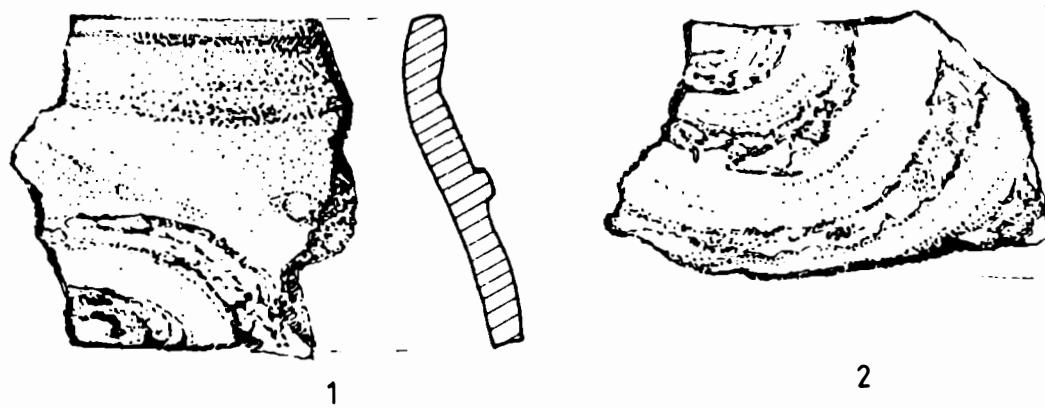

2

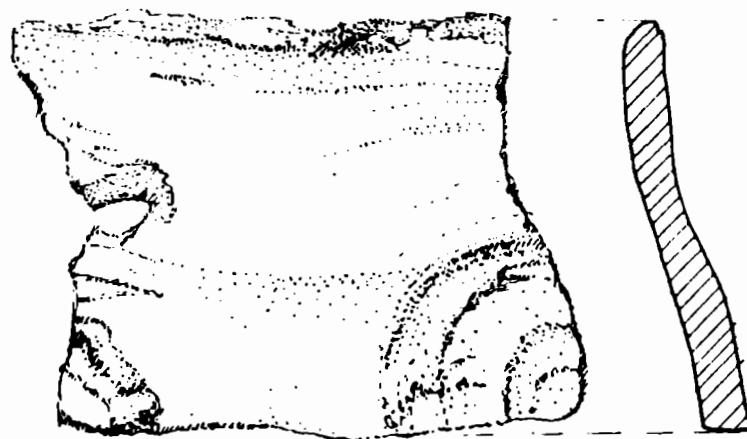
3

PL. X FIG. 1–3 CERAMICĂ DECORATĂ CU BARBOTINĂ SUB FORMĂ DE VÎRCI
DR X FIG. 1–3 CERAMICS DECORATED WITH CHAIN GRAB IN FORM OF COMMAS

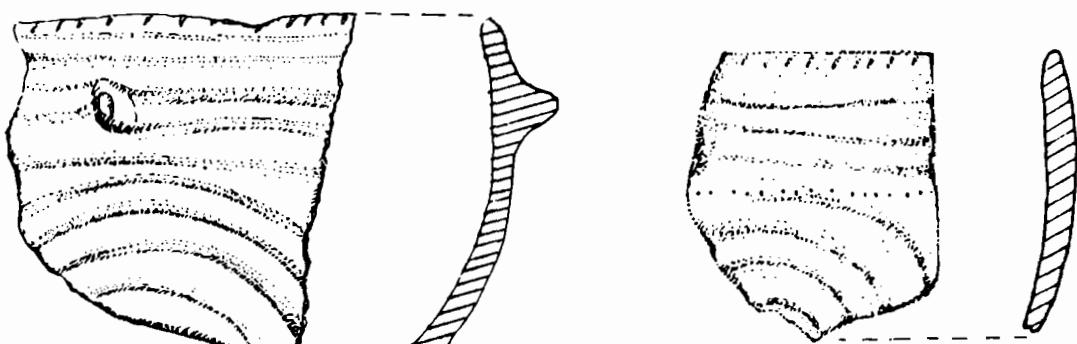

1

2

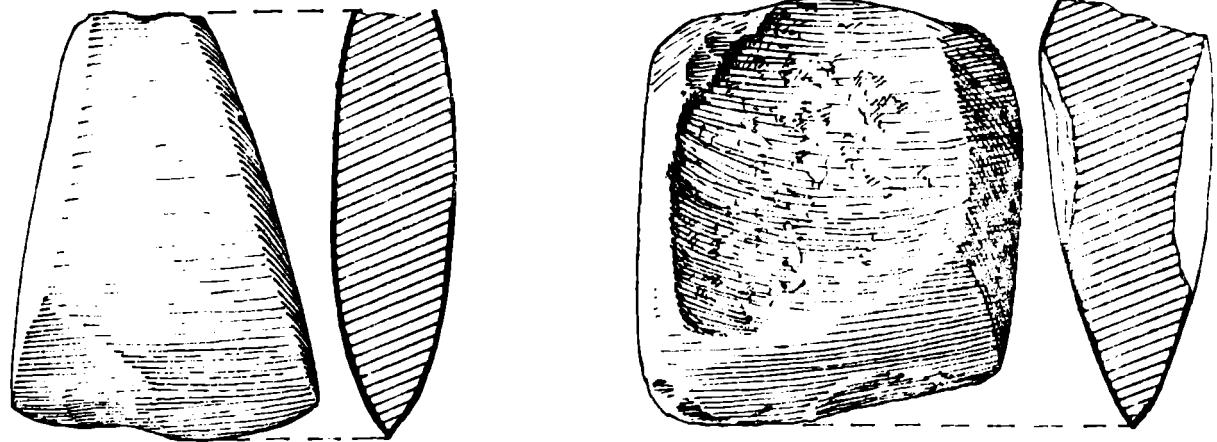
3

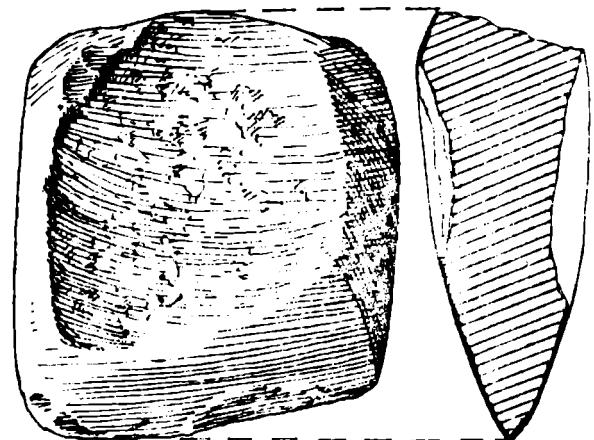
4

5

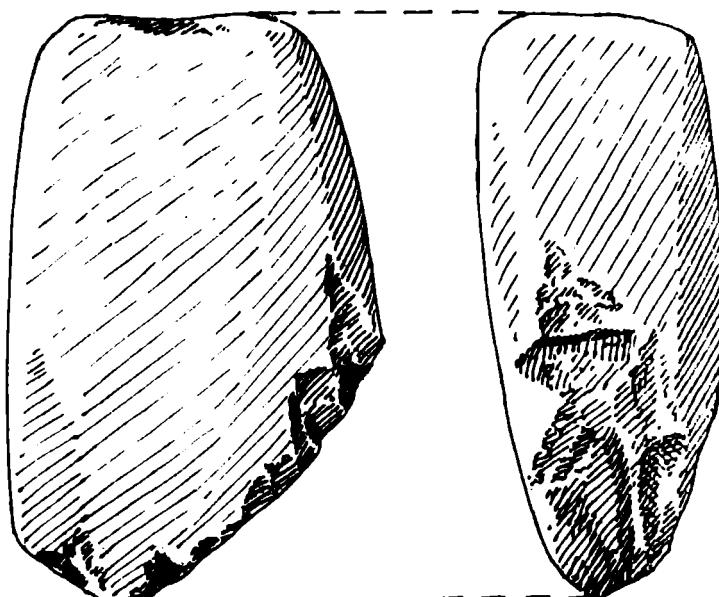
PL. XI. FIG. 1–5 CERAMICĂ DECORATĂ CU MOTIVE SPIRALIFORME
DR. XI FIG. 1–5 CERAMICS DECORATED WITH SPIRAL MOTIFS

1

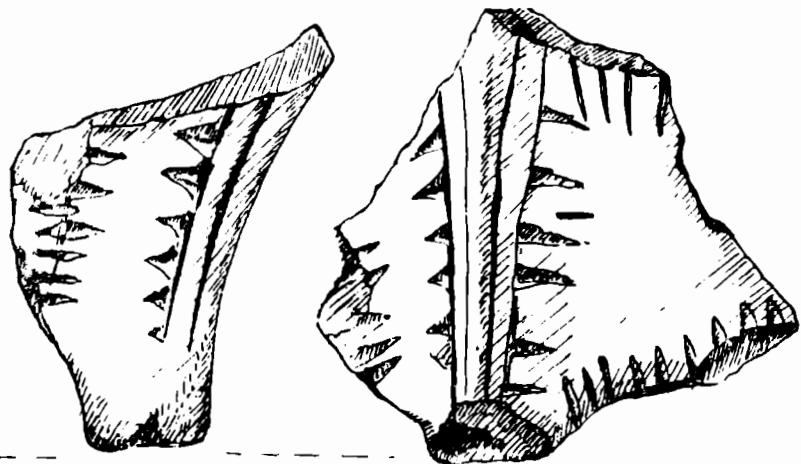

2

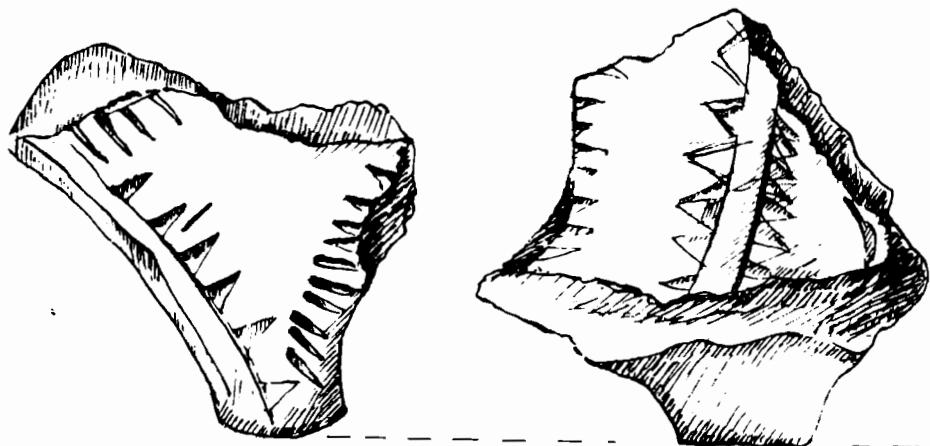

3

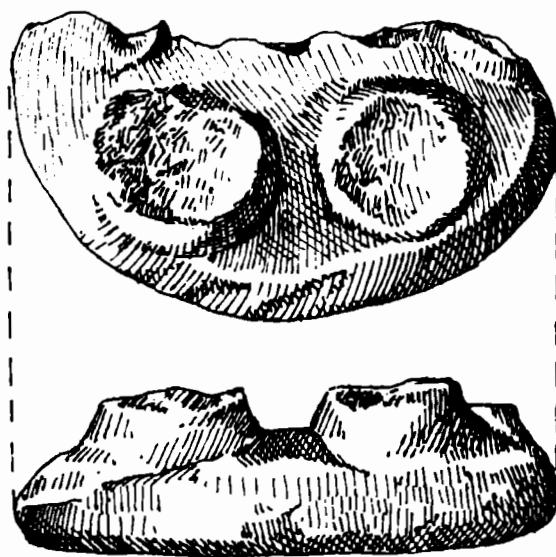
PL. XII FIG. 1–3 TOPOARE DIN PIATRĂ
DR. XII FIG. 1–3 STONE AXES

1 a

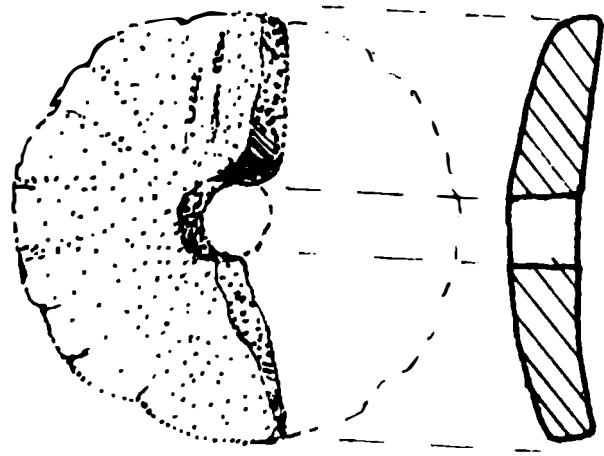

b

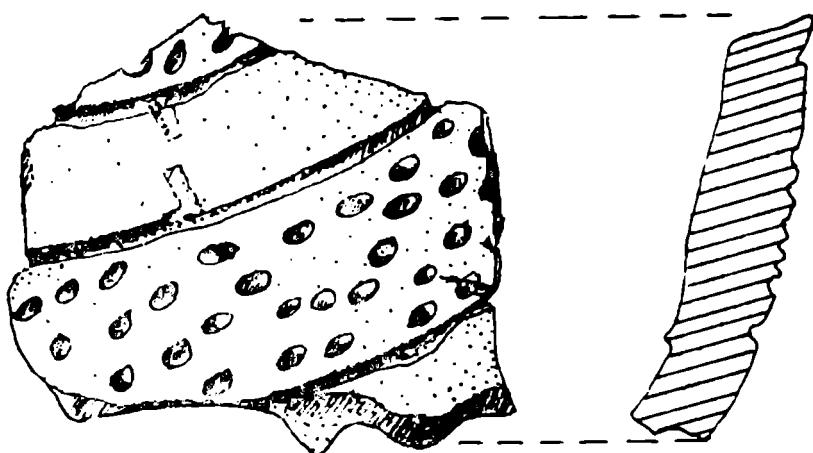

2

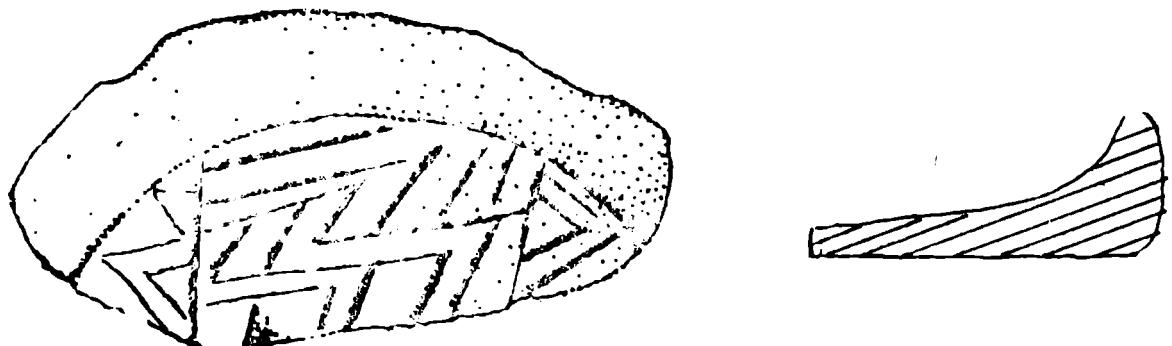
PL. XIII FIG. 1 a—b; 2. ALTĂRAŞE DE LUT
DR. XIII FIG. 1 A—B; 2. CLAY LITTEL ALTARS

1

2

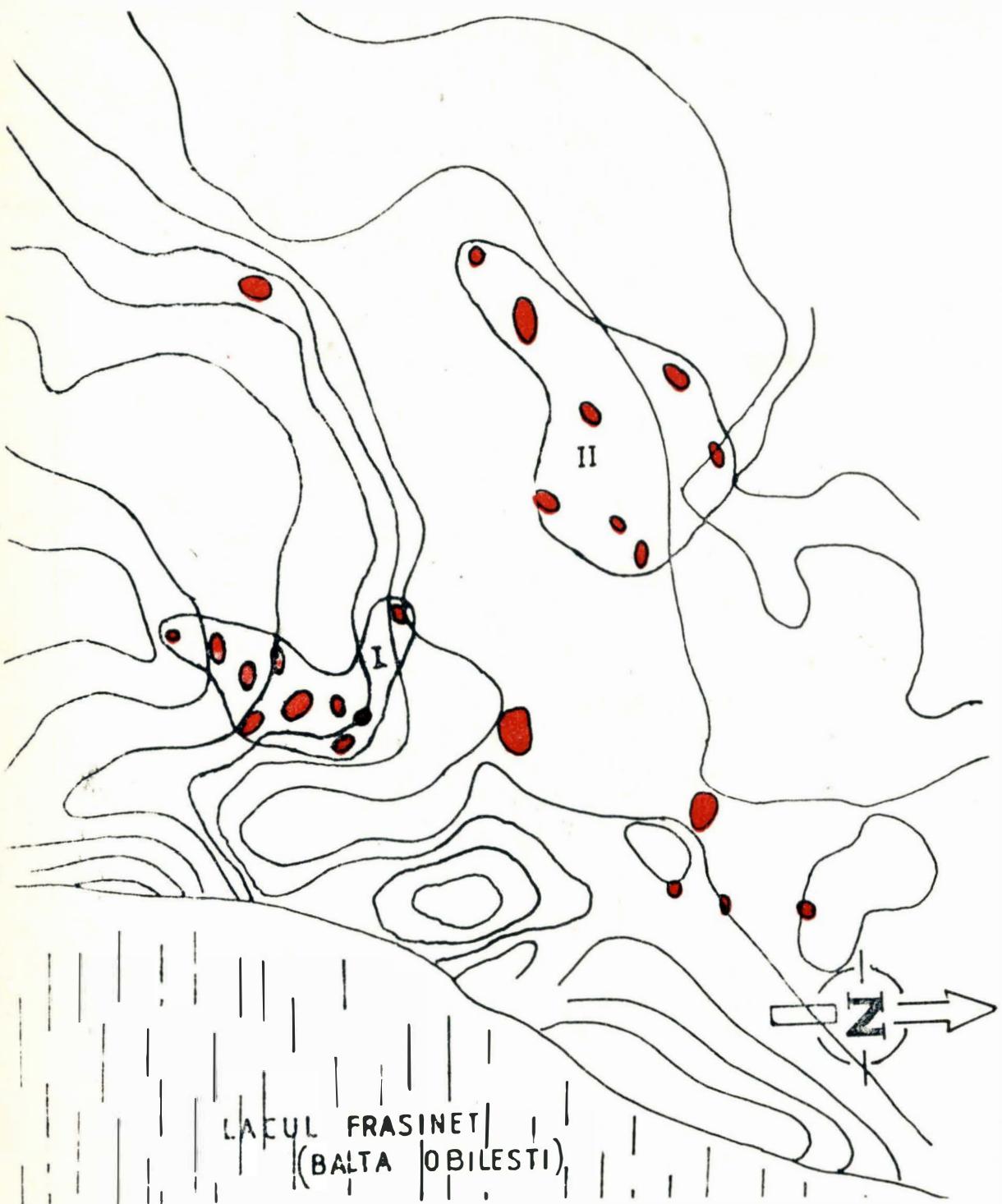
3

PL. XIV FIG. 1 FUSAIOLĂ PL. XIV FIG. 2 CERAMICĂ DE TRADIȚIE VINCIANĂ

PL. XIV FIG. 3 VAS DE CULT DECORAT CU INCIZII

DR. XIV FIG. 1 SPINDLE DR. XIV FIG. 2 "VINCIANA" TRADITIONAL CERAMICS

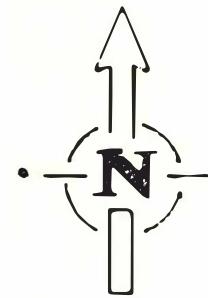
DR. XIV FIG. 3 A WORSHIP VESSEL DECORATED WITH FLUTINGS

PL. XV PLANUL GENERAL AL LOCUINTELOR (BOLINTINEANU)
DR. XV GENERAL LAYOUT OF THE DWELLINGS BOLINTINEANU

L E G E N D A

Fragment ceramic
Os.
Groapa de par
Chirpic
Risnita

PL. XVI „LUNCA – LA GRĂDINI” – BORDEI BOLINTINEANU
DR. XVI “LUNCA – LA GRADINI” – EARTH HOUSE BOLINTINEANU